

Stichting Erfgoed & Nationaal Landschap Winterswijk

Beleidsplan 2023 – 2027.

Graag geeft de Stichting hierbij haar visie voor de komende jaren zoals ook in haar Statuten is verankerd. Daarmee verwacht zij ook voor de toekomst haar ANBI erkenning te zullen voortzetten.

Visie.

Rond Winterswijk zijn tal van erfgoederen (scholtenboerderijen, watermolens, religieus erfgoed, landgoederen en talrijke andere waardevolle bebouwingen) die in een slechte staat van onderhoud verkeren. Vaak is dit niet door louter geldgebrek ontstaan. Meestal is de slechte onderhoudstatus de verbeelding van een uiterst gecompliceerde onderliggende problematiek. De Stichting probeert samen met de eigenaar een weg te vinden naar herstel met een duurzame toekomst voor hun bezit.(1)

De Stichting onderkent dat veel goede ideeën verloren gaan omdat men tegen blokkades aanloopt. De Stichting probeert uitvoering te geven aan ideeën die het Nationaal Landschap Winterswijk (NLW) in de ruimste zin van het woord versterken of duurzaam instant houden.(2)

Veel waardevolle bezittingen binnen het Nationaal Landschap Winterswijk dreigen bij het ontbreken van erfopvolgers te vervallen aan grote landelijke beheerpartijen. Deze nationale organisaties beheren hun bezittingen in de regel zakelijk en afstandelijk terwijl de Stichting met gevoel en beleving (de warme hand) de waardevolle diversiteit in het Winterswijkse landschap wil versterken. De Stichting voorziet in deze context een taak voor haar weggelegd als beheerder/eigenaar van deze waardevolle bezittingen.(3) Zij streeft een optimale integrale landschap beleving na.

Doelstelling.

De doelstelling is duurzame instandhouding en kwaliteitverbetering van het Nationaal Landschap Winterswijk in de ruimste zin.

Voorwaarden.

De volgende voorwaarden voor succesvolle invulling van de doelstelling kunnen worden aangewezen;

- Er moeten voldoende waardevolle erfgoederen binnen het NLW aanwezig zijn.
- Er moeten voldoende waardevolle bezittingen binnen het NLW aanwezig zijn.
- Er dient voldoende draagvlak voor de realisatie van ambities te zijn die aan de doelstelling van de Stichting voldoen.
- De uitvoerder van het beleid dient het gebied en de mensen te kennen. Kennis van de lokale historie is van belang. Tevens dient hij met ambitie invulling aan zijn taak te geven en is het noodzakelijk dat hij over een goed netwerk beschikt.
- Erkenning als ANBI (algemeen nut beogende instelling) door de belastingdienst.

Financiering.

De Stichting zal zich zelf instant moeten kunnen houden uit schenkingen / subsidies, de vergoedingen voor werkzaamheden en de opbrengsten van vermogen. Met een korte onderbreking is de inzetbare arbeid fulltime geweest. Vanaf 2023 zal zij waarschijnlijk parttime ingevuld gaan worden.

Binnen de boekhouding van de Stichting was de factor arbeid een aanzienlijk deel doch hierbij dient in ogenschouw te worden genomen dat de kosten van de Stichting Erfgoed & Nationaal Landschap Winterswijk slechts een fractie zijn van de totale kosten van de projecten waarbij de Stichting betrokken is. Vanaf 2023 zal hoogstwaarschijnlijk dit aandeel van de kosten dalen.

Uitgangspunten en draagvlak.

Het Nationaal Landschap Winterswijk bestaat uit de volledige gemeente Winterswijk en de aangrenzende gebieden in de gemeenten Aalten-Dinxperlo, Oost-Gelre en Berkelland. Alleen binnen de gemeente Winterswijk zijn al 200 gemeentelijke en rijksmonumenten aanwezig in een zeer wisselende staat van onderhoud.

Het buitengebied van de gemeente Winterswijk kent ruim 170 Natuur Schoon Wet (NSW) landgoederen. Het aantal neemt nog steeds toe.

Winterswijk en de Winterswijkers raken steeds meer bewust van de bijzondere kwaliteiten en beginnen zich te realiseren wat daar de potentie van kan zijn in de toekomst. Dit blijkt onder andere uit het feit dat de Gemeente Winterswijk in 2011, 2012 en 2013 genomineerd is voor de titel Erfgoed Gemeente van het jaar.

Binnen talrijke organisaties (bijvoorbeeld RACM) en bij de provinciale- en landelijke-overheid is men zich bewust van het bijzonder waardevolle karakter van Winterswijk en haar natuur, landschap en cultuurhistorisch bezit.

Actiepunten.

De Raad van Toezicht heeft in 2008 de heer D.L. Willink (initiatiefnemer – oprichter van de stichting) benoemt als Voorzitter van het College van Bestuur. Hij heeft destijds enkele lopende projecten meegenomen in de stichting. Zie hiervoor eerdere jaarverslagen. Door bij behaalde resultaten ook de rol van de stichting nadrukkelijk in de media te brengen is er een zekere naamsbekendheid ontstaan. De Stichting streeft ernaar de naamsbekendheid en het vertrouwen in de waarde verder te laten toenemen. Hierdoor zullen ook weer nieuwe projecten in beeld gebracht kunnen worden.

De projecten voortkomend uit visie 1 (taakveld 1) kennen hun eigen dynamiek en tijdsfad. Een enkel project zoals de restauratie van de Oliemolen en Korenmolen zijn in 2018 succesvol beëindigd. Er is ruimte om nieuwe projecten op te pakken.

Het taakveld 2, voortkomend uit visie 2 is volop in ontwikkeling. Het Steengroeve Theater heeft een duidelijke reputatie opgebouwd en is bedrijfsmatig, cultureel en socio-economisch succesvol. Het is in 2022 gelukt vier nieuwe bestuursleden te laten aantreden die duidelijk een jongere generatie vertegenwoordigen. Daarmee is de voorzittersfunctie niet meer binnen onze Stichting ondergebracht.

Ook de ontwikkeling het Steengroeve Museum gaat nog steeds verder. De semi-afhankelijkheid van verschillende overheden (gemeentelijk en provinciaal) is een uitdaging. De ter visie legging van het volledig ontwikkelde Bestemmingsplan lijkt in voorjaar 2023 te starten waarmee de procedure haar inspraakfase ingaat. Het bidbook en tientallen samenwerkingen zijn gerealiseerd. De fondsenwerving is gaande.

Binnen dit taakveld zijn in het verleden rondleidingen gestart in het BOS Project en bij de Steengroeve. De rondleidingen in de steengroeve zijn een groot succes en blijven zich in een stijgende belangstelling verheugen. Zij vallen na realisatie binnen de museumactiviteiten.

Van het derde taakveld is (nog) niet te voorspellen of er een moment komt van succesvolle invulling. Het continu netwerken en pro-actief optreden wordt daarbij als essentiële voorwaarde gezien. Wel zijn er de regelmatig “verkenningen” en “ontwikkelingen” die het niet onwaarschijnlijk maken dat op termijn ook het derde taakveld succesvol zal kunnen worden ingevuld.

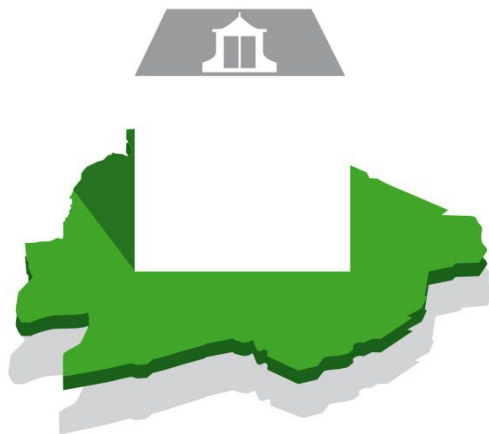
ANBI Erkenning.

Bij de belastingdienst is de ANBI erkenning in 2008 verleend. In 2013 en later in 2022 is de regelgeving omtrent de ANBI stichting veranderd en hebben er daarom enkele aanpassingen plaats gevonden.

Evaluatie.

Met de Raad van Toezicht zal minimaal jaarlijks het effect van de beleidsvoornemens moeten worden geëvalueerd. De presentatie van het Jaarverslag gekoppeld aan de komende begroting lijkt daartoe het geëigende moment.

Daarnaast zal er minimaal vier maal per jaar een vergadering met de Raad van Toezicht en het College van Bestuur plaatsvinden waarin de dagelijkse gang van zaken besproken gaan worden.

**Stichting Erfgoed &
Nationaal Landschap Winterswijk**